

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Brassó, Nagy- s Úzerna-utca sarkán
Papp F. utorraktára fölött, 1. em.
hol a szerkesztő hétköznapokon délelőtt
9—11 óra között
és Bolonya mesterutca 325. sz. a.,
hol minden délután található.
A lap szellemi részét illető min-
den közlemény, valamint
az előfizetési pénzek és hirdetések
hírmentesen de küldendők.
Kéziratok vissza nem adjatnak.

BRASSÓ

ELŐFIZETÉSI ÁR
helyben házhoz hordva v vidékre
postán küldve:
Egész évre 7 frt, félévre 3 rt50 k
negyedévre 1 frt 80 kr.
Külföldre egész évre 20 frank.

HIRDETÉSEK DÍJA:
4 hasábgármond-sor helye 5 kr (1—10 sor
helye 50 kr.) Nagyobb és többszöri hird-
téseknek kedvezmény.
Minden egye hirdetés bélyegdíj: 30 k
Nyílt-tér sora 10 kr.
Hirdetések és nyílt-tér előre fizetend

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

Az E. M. K. E. brassó- s nagy-küküllőmegyei választmányának hivatalos közlönye.

Brassó és erzsébetvárosi kir. ügyényszékek s ezekhez tartozó brassói, fogarasi, hosszufalusi s zernesti, liszó-szentmártoni, erzsébetvárosi hosszúaszói, kőhalmi, medgyesi, nagy-sinki, segesvári s ágóthai kir. íráskiróságok hivatalos hirdetője

MEGJELENIK HETENKÉNT HÁROMSZOR: KEDDEN, CSÜTÖRTÖKÖN s SZOMBATON.

Hirdetések felvételnek: Brassóban a kiadóhivatalban; Budapesten: Long Lipót, Haasenstein s Vogler János, Dukes Mezei, Goldberger A., Eckstein Bernát; Bécsben: Dows Ársa, Haasenstein és Vogler Ottó Maasz). Schalek Henrik, Oppelik Alajos, Dukes M.; Berlinben: Rudolf Mosse; Frankfurtban: Daube G. L. s társa hirdetés-irodájában.

144-ik szám.

Brassó, Kedd, december 18-án.

IV. évfolyam 1888.

A kisipar életfeltétele.

Kétségtelen, hogy a hatalmasan fejlődő gyáripár a kisiparnak tevékenységét mindinkább szűkebb térre szorítja, fennállását nem ritkán csaknem lehetetlenné teszi. Hazánknak sok helyén az iparviszonyoknak ezen, úgyszólván törvényszerűséggel végbemenő változása ugyan még csak ujabbban érezhető oly nyomasztó mértékben, hogy a kisiparosoknak egy része már is majdnem reménytelennek tartja állapotát, mint például a brassói lábbeli-iparosok is. Tény különben, hogy sok kisiparos mostani állapotának javulását nem igen remélheti, ha csak az újabb kor követelményeihez s a változott viszonyokhoz nem alkalmazkodik.

Ezelőtt a közlekedési eszközök korlátolt volta nem engedett oly nagy tért s gyors terfoglalást a távoli, habár gyáriparnak. A közlekedési eszközöknek hatalmas kifejlődésével azonban a gyáripár könnyen kereshet fel minden piacot termékeivel, sőt elláthatja a fogyasztó közönséget oly iparcikkkel is, a melyek beszerzésére nézve ez előbb csaknem teljesen a közeli iparosra volt utalva. Jelenleg hazánknak majdnem minden vidékén a mi iparosunk is mintegy a világpiacra áll, a melyen egyrészt a gyáriparnak fejlett technikájával kell versenyeznie, másrészt a fogyasztó közönségnek jelenleg már fokozottabb igényeit kell kielégítenie.

Ezen küzdelem, melyet a kisiparosoknak részben a hatalmas gyáriparral kell folytatniuk, a kisiparosoknak nagy részére nézve sikeres csak akkor lehet, ha nekik is sikerül maguknak a gyáripár nagyban való termelésének előnyeit legalább részben biztosítani.

Ez első sorban iparos-szövetkezetek által lehetséges.

A gyáripár olcsóbban teremt, mint a kisipar. A gyáros a nyersanyagot nagyban és ennek folytán olcsóbban szerzi be. A gyáripár az olcsóbb és fáradhatatlan gépmunkának előnyeit élvezi, míg a kisipar a jóval drágább s lankadó emberi erőre van utalva. A gyáripár a legváltozatosabb gépek segítségével árukat sokkal egyenletesebben, nagyobb mennyiségben és rövidebb idő alatt állíthatja elő s így inkább elégítheti ki a nagy fogyasztó-közönség

és a fogyasztást közvetítő kereskedő igényeit, mint a kisipar, melynek készítményei a különböző munkásoknak nem egyenlő ügyessége miatt nem lehetnek annyira egyenletesek és szabatosak, továbbá nem is állíthatók elő rövid idő alatt oly nagy mennyiségben, mint azt a gyáripár teszi.

E mellett a nagy-, illetve gyáripár az anyagnak olcsóbb beszerzése és az olcsóbb termelés miatt árukat olcsóbban is hozza piacra, mint a kisipar. A gyáripár nagyobb üzleti tőkéje s a kisipartól eltérő üzleti viszonyai miatt a vevőknek fizetési előnyöket is nyújthat, a mit a kisipar csak a legritkább esetekben tehet. A nagyiparos rendes hathavi hitelt nyújt vevőinek, míg a kisiparos rendszerint nem hitellel, mert készpénzre van szüksége, hogy új anyagot vehessen s mindennapi szükségleteit fedezze.

A vagyonosabb, vagy a kor színvonalán álló kisiparos talál módot arra, hogy biztosítsa magának a gyáripár előnyeit. Ámde a kisiparosok legnagyobb része nem teheti ezt, mert egyrészt hiányzik ahhoz a tőke, másrészt a gyáriparral való versenyezéshez szükséges szakismeret.

A kisiparosoknak tehát, ha fenntartani akarják magukat, igyekezniök kell biztosítani maguknak a gyáripár minden előnyét.

Azt pedig csak úgy tehetik, ha szövetkeznek.

Mint elszigetelt, magukban működő kis erők elnyomhatnak a hatalmasok, a gyáripár által, — holott több kis erő egyesítve, nagy, hatalmas erőt képezhet, mely szembeáll a gyáripár versenyével.

Szűklelkü- s szűkkeblűségen túl kell tennie magát mindenkinek, mert itt létkérdés forog fenn.

Példák igazolják, hogy a hol a kisiparosok megértették a kor parancsoló szavát, ott ma nem remegnek a holnapért s az iparos, ki mint egyes, maga csekély erejére utalva, alig volt képes évenként 3—400 frtot megkeresni, ma a szövetségi viszonyban 1000 frtot is keres. Ott vannak Nagy-Szebenben a szíjgyártók, Besztercén a tímárok és kalaposok. Ezek közeli példák, mindenki meggyőződhet róla.

És lám, a szövetkezett szebeni szíjgyártók, besztercei tímárok és kalaposok nemcsak nem

mennek visszafelé, hanem ellenkezőleg, sokkal jobban érzik magukat, mint azelőtt s nagyják közös ipartelepeiket.

Ezt a példát követniök kell az összes kisiparosoknak, ha létüket biztosítani akarják. — Vajjon a sepsi-szentgyörgyi s fogarasi tímároknak, a brassói kisebb posztósoknak, tímároknak, kalaposoknak, cipészekre és csizmadiákra, szíjgyártókra, asztalosokra és esztergályosokra, kűtélverőkre és csutorásokra nem volna-e célszerűbb, ha a helyzet és viszonyok parancsolta módon szövetkeznének s jövőre csakis szövetkezeti alapon dolgoznának?

Félre kell tenni az urhatnámságot. Mikor a magam háza ég, igyekszem azt minden erőmből oltani!

Gondolkozzanak e fölött Erdély kisiparosai, s a sok jajgatás és panasz helyett tegyenek inkább valamit, segítsenek magukon!

Belföld.

Brassó, decz. 17. (A képviselőház alelnöke.)

A képviselőház szombati ülésében a gr. Bánffy Béla halála által megürült képviselőházi alelnökségre Horváth Gyula balavásári képviselő, az erdélyi részek ezen egyik legkiválóbb férfja választatott meg.

Bánffy Béla halála után közvetlenül, mikor helyének betöltéséről volt szó, lapunk kijelentette, hogyha erdélyi képviselővel tölti be a képviselőház e helyét, az nem lehet más, mint Horváth Gyula, mert nincs az erdélyi képviselők között egyetlenegy, a ki annyit tett volna s tenne az erdélyi részekért, mint épen Horváth Gyula.

Most, hogy a választás megtörtént, ismétéljük ezt s örvendünk, hogy az országgyűlés pártkülönség nélkül osztotta meggyőződésünket s azt a férfit ültette az alelnöki székbe, ki arra a legméltóbb s a kinek megválasztása egyuttal megtisztelése Erdélynek is.

Örvendetes körülmény, hogy Horváth Gyula megválasztását az összes pártok s azok lapjai, valamint a pártállás nélküli sajtó is a legrokonszenvesebben fogadja, a mi bizonyosága annak, hogy az ő személye szeretetnek és tiszteletnek örvend az egész országban.

E szeretet és tisztelet nyilvánult a tiszteletére, képviselőtársai által rendezett estélyen, melyen nemcsak a szabadelvű, hanem minden párthoz tartozó képviselők vettek részt.

E szeretet nyilvánult azon nagyszámu üdvözl

A „BRASSÓ” TÁRCZÁJA.

Arany János „Tetemre hívás”-a s pár szó az istenítéletekről.

(Vége.)

Nálunk magyaroknál szinte két századon át divatozott az igazság kiderítésének az a módja is, mely szerint a vádlottnak Szent-László sirja fölött esküt kelle tennie. Kegyeletes, szép eljárás volt ez! A magyar nemzet ugyanis a legnagyobb tisztelettel viseltetvén a szent király emléke iránt, a törvényhozás fölötté, hogy még a legelvetemültebb ember sem mer a nagy halott sirja fölött hamisan esküdni. A ki ki tehát e fölött megesküdött, esküje tökéletes bizonyítékként szolgált. — Hányszor esküsünk ma már a királyok királyára, az Istenre, minden ok nélkül, s még sem félünk a sujtó igazság kezétől!

Mindezen próbára-tételeket azonban felülmuta gyakori alkalmazásával a törvényszéki párbaj, mely szinte megzámíthatlan alakban fordult elő. — Mellőzve itt a kevésbbé fontosakat, csak kettőt említek fel. Egyike ezen törvény-zéki bajvivásoknak az, melyet a férj hitese feleségével vívott, bizonyos hűtlenségi esetekben. A férjet övig beásák a földbe, körülötte a hantot jó keményen ledöngölték, hogy ne mozdulhasson. Kezébe egy jókora dorongot adtak. A feleség szabadon állott a férj előtt, egy kádóba kötött

ökölnyi nagyságu kövel, s most elkezdődött a bajvívás, melyben bizonyosan a férj huzta a rövidebbet. Hiába, ez a mi végzetünk ma is: a nő előnye ma sem kisebb, mint hajdan volt. Avagy az eszmecserék hangos dobálózásánál nem mi huzzuk-e a rövidebbet? . . . A felségsejrtő párbaja vérlázító volt. Övg csupasz testtel kelle szembeszállania egy felvértezett vívóval, mi annyi volt, mint maga a halálra-íteltetés.

Ma már a középkorból fenmaradt párbajvivás néha egész a kedélyességig kedves alakjában valóságos gyerekjáték a 4—5 század előttihez. Belelőnek a levegőbe, vagy megcsillogtatják a kardot s aztán hozzáátnak valamilyik koresmában ahhoz, a min kezdeni kellett volna: a kibéküléshez, s foly a vér . . . akarám mondani a bor, míg végre a halál örök álma helyett a mámor erőt vesz a fön s egyéb veszedelem nem marad fenn, mint a »katzenjammer«, mit ugyan párbajvivás nélkül is megszerezhetni!

Érdekes tudni, hogy hazánkban a főbb istenítéletek próbái a XII. században igen gyakran alkalmaztattak. Például azon idő alatt, míg Bánk volt Magyarország nagy ura, II. Endre korában Nagy-Váradon 389 ügy iteltetett el tűz- és vízpróba, valamint párbajvivás által.

Azonban mellőzve itt a kevésbbé szokásos s kisebb jelentőségű istenítéleti eljárásokat, egy pár szóval hadd mondjam el, mi volt a tetemre hívás.

A tetemre-hívás az a neme volt az istenítételeti próbáknak, mely szerint a gyilkosság gyanujában lévőket a meggyilkolt teteme fölé állították, azt híven ugyanis, hogy a vér ujra megered a sebből, a tajték ujra felhabzik a szájából a valódi gyilkos megjelenésére, s ez elég bizonyíték volt az igazság kiderítésére. — Tagadhatatlan, hogy volt is ennek valami lélektani alapja, akkor t. i., ha a meggyilkolt még nem volt egészen eszméletén kívül; különösen a szem, mint a legérzékenyebb, legbelsőbb szerv, a külb-hatás által ingereltetve, testi megrázkódást idézhetett elő az áldozatban, a valódi gyilkos láttára a még egészen el nem folyt vér utat törhetett magának a tátongó seben át. Gyermekkoromban hallottam azt az ellenkező esetet, hogy a gyilkos maga árulta el magát azzal, hogy a tetem fölébe állították, hogy áldozatán lépjen keresztül, de idegzetére ez akkora hatással volt, hogy a tetemre rogyott.

Az ily aktusnál hazánkban egyházi részről a káptalanok fölszentelt papjai ügyeltek fel. világi részről a pristaldus nevű tisztviselő járt el, kinek felszólítására a vélt gyilkosnak, az ellenség gyanujában állottnak fejvesztés terhe mellett meg kelle jelennie a ravatal előtt. A szintér a meggyilkolt személy állásához mérten a templom, vagy csak annak udvara volt. Arany János kérdéses balladájában nem templomot, hanem a Brassó-kastélynak disztentét említi a tragédia

sürgönyben, melyeket — mint nekünk Budapestról táviratilag jelentik — az ország minden részéből s különösen az erdélyi részekből kapott.

Midőn örömmel emlékszünk meg erdélyi részeink ezen, egyik legkiválóbb férfiát ért kitüntetésről, engedje meg, hogy mi is őszinte szívből üdvözljük ez alkalomból!

Brassó, decz. 14. (Országgyűlés.) A képviselőház szombati ülésében folytatta a kérvények tárgyalását. A közigazgatási bíróság felállítására vonatkozó kérvényeknél Penyvessy Ferencz szólalt fel, kinek Orczy miniszter azt válaszolá, hogy e kérdésben az előmunkálatok folyamatban vannak, de a kormány nem jelölheti meg az időpontot, melyben az erre vonatkozó törvényjavaslatot beterjesztheti.

Hosszu discussió fejtett ki a fővárosnak a Szabó és Schönwald féle papirgyárra vonatkozó kérvénye fölé. A vitában részt vett az előadón kívül még Kaas báró, ki a kérvényt véleményadásra az igazságügyi bizottsághoz óhajta utasíttatni, Gulácsy Gyula, gróf Széchenyi miniszter, Busbach Péter, Matlekevicz államtitkár és Polónyi. — A ház a kérvényt a bizottsági javaslatához képest a kereskedelmi miniszternek adta ki.

A győrvidéki tanító-egylet kérvénye mellett igen melegen szólalt fel Ziskay Antai, figyelmet keltőleg hangsúlyozva a kérvény szempontjait.

A kérvények elintézése után megválasztott 137 szavazatból 127 szavazattal a ház alelnökévé Horváth Gyula s végül a közlekedési bizottságba Nicolics Fedor br. választott meg. Valószínűleg ez volt a ház utolsó érdemleges ülése január 8-ig. Elnök a ház tagjainak boldog ünnepeket kívánva, a képviselők az elnök elzetésével oszlottak el.

Brassó, decz. 17. (Belépő állomások s állami állatorvosok.) Lapunk volt az első a hazai sajtóban, mely az állategészségügyi törvény végrehajtásával együtt járó határszéli intézkedéseket még a múlt hóban közölte. Most megjelent körülbelül ugyanez a hivatalos lapban is, mely szerint az összes vesztegintézetek belépő állomásokká változnak át.

A belépő állomások vezetésével részben az eddigi állomás-vezetők, részben a segédek bíztak meg. Csak Bodza szűnt meg önálló hivatal lenni, hanem csatoltatott O-Sán-zhoz.

Ezzel egyidőjűleg a vesztegintézeti igazgatók kizárólag állami állatorvosi teendőkkel bíztak meg s a megyei központba vonattak; — így: Brassó megyébe Szvoboda Bea; Csik megyébe Csizsér József; Három-

leflyásának szinteréül. A tetemre hívás igen régi istenitéleti eljárás s ismeretes volt minden népnél. A németek nemzeti eposzában, a „Niblungok”-ban is előfordul egy ily jelenet, midőn Szigfried sebének vére megindul gyilkosának megjelenésére.

Kállay Ferencz „A pogány magyarok” című művében a székelyeknek tulajdonítja ez ítéleti módot, mint olyat, kiktől a magyarok vették át. Nálunk az 1594 iki Gyulafehérvárt tartott országgyűlés mondotta ki a tetemre-hívás törvényen kívül helyezését, míg a németeknél a 18-ik század közepéig tartotta magát. Noha már kegyes Lajos 812-ben kimondotta, hogy a tetemrehívás nem elég biztos róba a gyilkos azonosságának megállapításában.

A mi már Arany János remek balladájának tárgyát illeti, ez szintén egy r e j élyes gyilkosság szerzőjének tetemrehívás útján való kiderítése. A meggyilkolt Bárczi Benő-nk atyja hiába hívja a törvény embere, a tisztí pörösztő által a tetemhez az ellenséget, a jó barátot s rejtő gyanújában a meggyilkoltnak még tulajdon anyját, hajadon hűgát is: nem indul meg a seb vére. Utójjára, kiről legkevésbé tételezte fel a borzasztó büntetők aráját, Kund Abigélt szólíttatja a ravatal mellé. S most kiderül hogy Benő kedvesének, Kund Abigélnak törével maga ölte meg magát. Benő az „igen” szót akarta kicsikarni a leányból, mely vallomástól ez, talán kaczer ingerkedésből, vonakodott. Máskép hitte a dolgot elűthetni, s Benő azzal fenyegetőzvé, hogy ha Abigél ki nem mondja az „igen” szót, megöli magát; de ő szeles kötődéssel még törét adta neki, melyet a szenvedélye által elvakított szerelmes ifjú, képzelt elutasítása miatt, szintoly igazolatlan kétségbeeséssel, mint igazolatlan szigorral, szívébe is mártott. Abigél abban hibázott, hogy Benő komoly szívát tréfának vette; Benő meg abban, hogy jegyese tréfáját komolynak tekintette. Mindketten hibáztak s mindketten el is nyertek bűnhődésüket, mert Abigél enyelgése szörnyű következtetését m glátva, rémülten megtébolyodik. — A mű eszméje azontanulságban áll elénk, hogy a szívvel nem szabad játszani. (Greguss Arany ball. fejt.)

szék megyében Bogos János; Kis- és Nagy-Küküllő megyébe Reischig Károly (Győről) székhely Segesvár; Szeben megyébe Makoldy Sándor, a kihez Fogaras megye is tartozik (székhely N.-Szebenben.); míg Bíró Károly tölgyesi vesztegintézeti igazgató állami állatorvosi minőségben Győrbe helyeztetett át.

Ezen új szervezkedés 1889. január 1-én lép életbe.

Külföldi szemle.

Brassó, 1888. decz. 17.

A svéd király Ferencz József ő felségét a svéd hadsereg tiszteletbeli tábornokává nevezte ki.

A bécsi félhivatalos „Pol. Korr.” pétervári levelezője azt sugalmaztatja magának, hogy Ausztria-Magyarország és Oroszország együttműködésének eszméje, mely a legutóbbi sajtóhadjáratban felmerült, Oroszország politikai köreiből általában hideg fogadtatásra talált. Oroszország abban a helyzetben van ugyan, hogy keleti tevének valószínűsítését bizonyítatlan időre elhalasztja, hosszú időre lemondhat a cselekvőleges szerepről a Balkánon s arra szorítkozhatik, hogy a dolgok jelenlegi helyzetéről megtagadja elismerését. Azt azonban nem teheti, hogy visszavonhatatlanul lemondjon a keleten való beolyást illető igényeiről s különösen, hogy az általa felszabadított területeket más hatalomnak át-szolgáltassa. Másrésztől Ausztria-Magyarországot is azon teljességgel érthető vágy vezérli, hogy befolyását a keleten megerősítse és kitágítsa. E törekvések folytatásáról való lemondás az ő életérdekei, sőt majdnem az ő biztonsága elleni merényletet jelentené. Így tehát nem létezik gyakorlati a két hatalom közötti megegyezésre. Oroszország komoly politikusai nem is számítanak arra, hogy a hármass szövetség szétbomlása közelebbre várható.

A tárgyalások a Vatikán és Oroszország között folyamatban vannak. Hir szerint Oroszország javaslatot tett a vilnai, minszki, plocki, podlachiai és lublini püspökségek és a mohilevi püspöki helynökség ezimzetes betöltése iránt és a Vatikán most a kanonikus információkat fogja beszerezni. A lengyel nyelv helyettesítése a vallás-gyakorlat nem liturgiai részében, csak a püspökök kinevezése után kerül tárgyalás alá. A helyettesítés nem az orosz nyelvvel, hanem az ugynevezett bielo-orosz nyelvjárással történne és pedig nem általánosan, hanem csak bizonyos plébániákban.

A Panama-csatorna-bizottság 18 szavazattal 4 ellenében elvetette a kormány javaslatát és elvettette az új társaság megalakítására vonatkozó ellenjavaslatot is. — A jelentés azzal fog záródni, hogy a kamara nincs feljogosítva ily ügyben törvényhozásilag eljárni. A kamara 262 szavazattal 188 ellenében szintén elvetette a kormánynak a Panama-vállalatra vonatkozó javaslatát. A Panama-társaság azt a hivatalos jelentést teszi közzé, hogy mivel az aláírás alá bocsátott 1.100.000 Panama-sorsjegy közül a minimum gyanánt megszá- balt 400.000 darbot sem jegyezték: az egész szubskripciót megsemmisítették és a befizetéseket az aláíróknak visszaküldték. Egyszersmind értesítették az összes aláíró és fizető helyeket, hogy valamennyi lejárt, vagy ezután lejárt szelvény és kihuzott sorsjegy kifizetését fel kell függeszteni mindaddig, míg a folyamatban levő kombinációk egyik vagy másik irányban el nem dölnék. A már benyújtott szelvények visszaküldendők és egyszersmind határozatba ment az is, hogy a szubskripció a ma történt huzásra jogot nem ad.

A román szenátus szombati ülésén Sturdza Gergely herceg a kormány külügyi politikája iránt interpellált és indítványt nyújtott be, mely oda irányul, hogy a kormány a külügyi viszonyokban az őszinte és reális semlegességet tartsa szem előtt. Carp külügyminiszter ellenezte ez indítványt és azt kívánta, hogy a ház térjen napirendre fölötté. Erre a szenátus a napirendretérést igen nagy többséggel kimondotta.

Országos szemgyógyintézet Brassóban.

Az erdélyi részek számára a belügyminiszter Brassóban néhány évvel ezelőtt egy szemgyógyintézetet állítván fel, annak főorvosa az 1888. évről következő jelentést küldötte be hozzánk közlés végett:

A brassói m. kor. országos szemgyógyintézet ez évben — nem mint máskor május 1-én — már márczius 1-én nyílt meg s október végén záródott be. A betegek száma, kik ezen nyolcz havi időtartamon belül ez intézetbe felvétettek, szokatlanul nagy volt, a mennyiben 274 személyre rugott, — köztük 141 férfi és 133 nő, — kik mellett még 245 ambulans szem-beteg gyógykezeltetett itt.

Nemzetiségre nézve ezen betegek közt volt: 170 magyar, 77 oláh, 26 német és 1 olasz.

Tejesen meggyógyult 149, javult 103 s gyógyíttatlan maradt 22.

Hogy a csak javultak száma így nagy, annak oka

a nagy számú trachom (egyptomi szembetegség) esetekben (114) rejlik, kiknek teljes gyógyítása hónapokra, sőt évekre terjedő gyógykezelést igényel. — A trachomáknál tulnyomók a könnyebbek, csupán a szem kötszövetére szorítkozók, melynek fertőző-képessége a beteg megfelelő elővigyázata s óvatossága s szakértő orvosi kezelése mellett csekély, míg a súlyos trachomá- esetek, a szaruhártya megtámadásával, aránylag ritkán fordultak elő.

A műtői tevékenység ez évben nagyon erőteljes volt. 124 műét végeztetett a szemén s környékén.

A mi a hályog eseteket illeti, a nem teljesen érett hályogok operációja — mint a megelőző évben is — a legnagyobb biztosság okáért két időre tétetett. Az előkészítő iridektomia (a szivárvány-hártya egy darabjának kivágása) a hályog mesterséges érlelésével kapcsolatosan végeztetett s. p. 40-szer, hogy 6—8 hét múlva a hályogoperáció eszközöltesse.

Igy előkészített hályogesetek 27-szer kerültek hályogoperáció alá: ezenkívül 13-szor operáltatott hályog egyszer, azaz előkészítő iridektomia nélkül. Ennélfogva összesen 40 hályog-operáció fogantatott; ezek közül 33 teljesen kielégítő eredménnyel; egy esetben sok utóhályog maradt, míg egy eset rossz eredménnyel járt.

Fatal egyéneknél a hályog eltávolítása három esetben elvágás (discissio cataractae per corneam) által kísértetett meg (kétszer sikeresen, egyszer nem).

Utóhályog-operáció (discissio per scleram) három esetben sikeresen végeztetett.

A többi operációk következőképen jöszölanak meg:

Iridektomia: 1. Glaucom-nál (zöld hályog) 1 esetben javult. 2. Optikai czelokra 5 meggyógyult, 10 javult és 4 nem javult. 3. Részleges Staphylom-nál 3 meggyógyult.

Iridotomia 1 meggyógyult; Staphylom 1 meggyógyult; Symblepharon ant 1 meggyógyult; kanesalság 2 meggyógyult; Eucleatio bulbi 3 meggyógyult; Exenteratio orbitae 1 meggyógyult; Entropium 2 meggyógyult; Ectropium 2 meggyógyult s. p. egyik plastikus műtét, a másik Greffe dermique, azaz a felsőkar egy több apró kis részbe. vágott darabjának a szempillára való átvitele által.

Egyes kisebb műtétek, mint a szivárvány-hártyadudorodások csökkentése késsel és ollóval vagy Paquelin-féle izzóvassal, továbbá megnyitása és kutaszólása a könnycsövecskének, gengyülemlés esetén megnyitása a mellső szemkamarának, a szaruhártya táto- rozása eltorzító szaruhártya-foltok esetén stb. nincsenek itt külön felsorolva.

Az intézet összes költségei 3261 frt 85 krt tesznek. Az ápolási napok száma 6563. A napi ápolási illeték 58 kr volt.

Az elmúlt időszakban is kiváló gondot fordított az intézet tisztaságára s rendjére Hellvig Ferencz sinylőházi gondnok ur, a ki az intézet betegeinek ellátását s az ápolási díjak beszedésének nagy terhét a legnagyobb pontossággal végezte, miáltal elismerése méltó módon fejlesztette az intézet érdekeit.

Brassó, 1888. december 15-én.

Dr. Fabritius József,
országos szemgyógyintézeti főorvos.

Küküllőmegyék rovata.

Dicső-Szentmárton, 1888. decz. 16.

— Egy élvezetes estély. —

Igen élvezetes estélyt rendezett e hó 15-én a Kis-Küküllő vármegyei vöröskereszt-egylet választmánya a megyeház dísztermében, a közszeretben álló hilibi Gál Domokosné ő nagysága házasszonya mellett.

Szép és válogatott közönség emelte az est élvezetét és sikerét. Ritkán van alkalmunk vármegyénk székhelye és vidéke szépségeinek együttlétét oly nagy számban szemlélni, mint voltunk ez estén. Ha névsorát kellene adni a jelenvolt szépeknek, alig volnék képes az amugy is rövidre szabott tudósításomat e becses lap keretéhez mértén hűen és kellő pontossággal reprodukálni.

Nem veszik tehát rossz néven tőlem kedves szépeink, ha ez alkalommal ettől eltérve, bemutatom az estély programját, mely gyönyörrel töltötte el mindnyájunk kebelét.

A helybeli műkedvelői vonos-négyes zenekör „Alb nblum” összhangzatos q adrilla nyitotta meg az estély műsorát. Ezt követte Gáspár Ilona a kedves, alig 7 éves Gál Ilonka zongorajátéka, négy kézre. — Egész gyönyörű volt nézni az ártatlan kis teremest, Gál Ilonkát, alig pár havi tanulás után, minő gyorsasággal és készséggel rako-gatta piczny ujjait a zongora billentyűire. Sok tapsban és ujjázásban részesült Gáspár Ilonával együtt.

Serdülő, szerény leányka, Gáspár Ilona magán zongorajátéka pedig arról győzte meg a publikumot, hogy már is olyan ügyes technikára tett szert játéka-

játékában, hogy valóban elismerés illeti ezért. Nem is fukarkodott a közönség tapsokban és ujjazásokban.

Kerekes Béla kir. segédmérnök magán-zongorajátéka teljesen elragadta a közönséget. Az az animóval pársult technika, a mi Kerekes zongorajátékban nyilvánult, jóval felül áll a közönségesnél, s ha még ehhez számítjuk azt az elegantiát, mely egész játékán végig huzódik, nem is csodáljuk, ha oly kitörő, szünni nem akaró tapsot aratott.

Hadházi Juliska állami isk. tanítónő szavalata (Három a daru) kellemesen hatott a közönségre, mely mindenestre szavalónő hangszínezésében s a költemény ügyes előadásában nyert elismerést.

Hallottunk Nagy János postamester vezetése alatt Bokos Andrásné, Gyöngyössi Istvánné, Fekete Györgyné, Gyöngyössi István és Török Vilmos közreműködésével egy összevágó vegyes quintettet is. A tetszetős „Vizi rózsá” című dal általános éljenzésre és tapsokra ragadta a közönséget.

Végre pedig Török Vilmos, Ürmösi Kálmán, Németh Mihály, Lengyel Izidor, Grünfeld Mór, Ürmösi János és Nagy János műkedvelőkből alakult vonos zenekar sikerülten adta elő a „Figyelj honvéd” című polkát, melynek végeztével kezdetét vette a táncz, melyet a nemes vérű ifjuság — sőt még a kor delén lévők is — elegantiával, és animóval rakott a késő éj felüláni órákig.

És mind ezt az élvezetet megvásároltuk személyenkint 30 darab erős rézkrajczárért, a mi 25—35 frt jövedelmet eredményezett a kassának.

Mielőtt befejezném tudósításomat, nem tehetem, hogy újól is föl ne említsem nevét a szeretőit háziasszonynak, hilibi Gál Domokosné ő nagyságának, ki nemcsak fáradságot nem ismerő buzgalma- és leereszkedő szeretetreméltóságával biztosította az estély erkölcsi sikerét, hanem szívének jóságával jelentékeny anyagi áldozatokat is hozott. Az általánosan kedvelt háziasszony megnyerő modora följogosít jövőre is arra, hogy a jótékonzélu estélyeink mindig teljes sikerűek leendjenek.

Egy kalap alatt még azt is becses tudomására hozom t. szerkesztő urnak, hogy jövő január havában ismét alkalmunk lesz egy estélyt élvezhetni a műkedvelők színi előadásában.

Irodalom.

Mikszáth Kálmán összes művei füzetekben. Mikszáth Kálmán nevét, akárcsak Jókaiét, széles e hazában mindenki ismeri; mindenki tudja, hogy a humornak nem akadt még nálunk hivatottabb tolmácsolója, mint e gyorsan hírnévre emelkedett író, kit mindenütt szívesen, lelkesedéssel fogadtak be, még ott is, hol a legszigorubb kritika szokott törvényszéket ülni. Előttünk egy remek kiállítású füzet fekszik, a legfinomabb velin papíron nyomva, kitűnő illusztrációkkal díszítve és az egésznek ára csak 35 kr. Valóban nem tudjuk e csekély árral mi van megfizetve, mert ha a szellemi élvezetet nem is számítjuk és ezt jóformán nem is számíthatjuk, mert Mikszáth műveinek olvasása megbecsülhetetlen gyönyör, maga a könyv olyan kiállítású milyennel ilyen ár mellett semmiféle külföldi könyvpiacon sem dicsekedhetik. A mit Mikszáth eddigéig megírt, az ő gyönyörű beszélykéi, regényes rajzai, miket néhány sorban csak ő tud megírni, karczolatai, melyeknek tárgyai az életből vannak ellesve, mindezek most egyforma kiállításban, sűrű egymásutánban, 35 kr-os füzetekben fognak megjelenni. Ismételt alkalommal megemlékeztünk már, hogy jeles műveknek füzetes kiadása által az anyagi előnyökét messzire túlhaladó erkölcsi érték az, mit kiemelünk, hangsúlyozunk és méltányolunk kell. És a midőn olyan író művei jelennek meg füzetekben, mint Mikszáth Kálmán, kit a szegényebb emberek, de a kik ép oly lelkes tisztelői, eddigéig csak azért nem szerezhettek meg, mert a kötetes kiadás tulságosan drága, nem lesz könyvkedvelő, ki e vállalatot megszerezni nem sietne. Nemes és szép olvasmányok egész tárháza gyűlik össze a füzetekből, egész könyvtára a humor és derült kedély nyilvánulásának sorakozik egymás mellé, néhány hónap alatt befejezett kötetek gyűlnek sorra és alig számbavehető áldozatok árán Mikszáth Kálmán művei a nemzet közkinévé lesznek. Magát a vállalatot méltányolva, Révai testvérekről is csak dicserőleg emlékezünk meg, hiszen ők azok, kik a legújabb időkben ép a könyvek olcsósítása által több hívet és tisztelőt szereztek a magyar irodalomnak, mint a mennyi eze őtt évtizedek alatt támadt. Mikszáth műveinek füzetes kiadása állításunk mellett bizonyít. Előfizetés iránt a legzélszerűbb egyenesen Révai testvérekhez fordulni (IV. Váci-utca 1.). Elő lehet fizetni 10 füzetre 2 frt 50 krral, — 20 füzetre 7 fttal.

Helyi és vidéki hírek.

Patay András esendőr-ezredes Brassóból pénteken Törcsvárra rándult ki, onnan visszajövet pedig Predealra ment, megvizsgálandó az őrsöket. Ugy értesülünk, hogy az ezredes ur mindent a legnagyobb rendben és pontoságban talált s elismerését fejezte ki úgy Császár János szárny, mint Szabó József szakasz-parancsnok uraknak a tapasztalt rend felett.

Hideg. Valóságos zimankós téli napokat élünk. Az éjszakák oly borzasztó hidegek, hogy a petroleum sok helyt a lámpákban megfagyott. Tegnap kezdett ismét havazni.

Meghalt f. hó 16 án a földvári ág. ev. lelkész, Giesel J. G., neje, szül. Hiemesch Józsefné, kiben a barcasági szász nőegylet elnökét vesztette el.

Dalestély. A „Dalárda” nak mult szombaton Frank Lipót karnagy vezetése alatt ez évi 3-ik dalestélye eléggé jól sikerült; eléggé: mert a különben törekvő egyeletnek akárhány sikerütlőbb produkcióját volt már alkalmunk élvezni. A szombati dalestély oly benyomást tett, mitha elsielve összeállított műsorral léptek volna a közönség elé. A műsorban foglalt négy kar közül három népdalegyveleg volt. Ha dalárdánk főadata mindenestre a magyar dal előadása, mégsem ajánlatos azt oly kizárólagosan művelni. Magyar dal éppen prononcirozott jellegénél fogva, ha sokan énekelnek egymás után, könnyen monotonná válik. Ajánljuk a műsor zeneisebb összeállítását a dalárda illetékes tényezőinek figyelmébe. Az említett karok Hubernek „Dalfüzere”, Gaal Ferencz „Népdalegyvelege” és Szentirmay „Népdalai” igen csinosan jutottak érvényre. A műsornak legértékesebb és legérdekesebb száma kétségkívül Schumannnak „Czigányélete” volt, melyet sikerült előadásban ismételniük kellett. Élvezetes szám volt még két magán férfi-négyes, melyet Binder J., Biró S., Málly N. és Moringer K. urak énekeltek. Az előadott darabokon azonban — Haan Mártontól egy népdal és Volkmantól egy műdal — érezhető volt, hogy a szerzők ezt nem magánnégyes előadásra, de teljes karra komponálták. Örülni fogunk és hálásan fogadjuk a jövőben, hogy ha az említett négy urat közelebb specialiter magán-négyesre irt dalban hallhatjuk. E számokon kívül még Langer Dora és Lupini Regina kisasszonyok Mendelssohn-féle kettőst énekeltek és Száva Ödön, merészen elhangolt ez m-balmon próbált magyar népdalokat játszani. A dalestélyre élénk részvételnek örvendő táncz következett.

Dr. M. K.

Megyei pótválasztások voltak tegnap. Három elhált tag helye volt betöltendő. A választáson ugyszólván semminemű részvét nem volt, mindenütt néhány szász polgártársunk adott be szavazatot.

A jótékonyág anyaga e hét végén kezd megindulni szegény gyermekeink körött. Legelső lesz a protestáns nőegylet, mely az idén nemcsak saját felekezetehez tartozó kisdedeket fog segélyezni, hanem sok róm. kath. gyermeket is öltöztet fel. Helyesen! Hisz mi első sorban magyarok vagyunk!

Gyűlést tartott szombaton a helybeli rongyos egyelet Mayer József kir. tanácsos elnökle alatt, ki-mondva, hogy az idén — Sylvester napján — tényleg iskolába járó 25 fiú- s 25 leány gyermeket fog téli ruhával segélyezni. Az egyelet január hó folyamán rendes közgyűlést fog tartani.

Rückert-estélyt rendezett pénteken a brassói szász nőegylet az ág. ev. főgymnasium dísztermében. Az estély jól sikerült.

Readőri hírek. (Az írás következménye.) Vasárnap délbén Nagy József vasuti alkalmazottnak fia ittasan került haza szülőihez, pénzt követelve anyjától, különben agyonüti s mindent összezuz a házban. Az ijesztgetések behatása alatt az anya utolsó filléreit is odaadta ittás fiának, a ki innen visszament a csap-székre. D. u. 4 órakor azonban még ittásabb állapotban került haza, bezuzta férjes nővére lakásának egy ablakát s úgy néjé, mint szüleit tetteleg bántalmazta, úgy, hogy atyja kénytelen volt a rendőrség segítségét igénybe venni, mely a rakoncátlan legényt bekísérte s ellene a bűnvádi feljelentést is megtette. — (Elvesztett) vasárnap d. e. a köhídtől a pályaudvarig vezető uton egy fekete bőrből készült pénztárca, nagyobb pénzösszeggel. A becsületes megtaláló szíveskedjék a városk. pitányságnál átadni.

Fogarassvármegye közigazgatási bizottsága f. hó 15-en gyűlést tartott, a melynek lefolyásáról tárgyal-maz miatt csak jövő számunkban fudósíthatunk.

Fillérestély Medgyesen. A megye i. áll. népiskola tanító-testülete egyetértőleg a magyar kaszinó elnökségével szombaton kitűnően sikerült, nagyon látogatott fillérestélyt rendezett, melyen egyrészt műkedvelők, másrészt iskolai növendékek vettek részt, nagy sikert aratva. Az estély a szegény iskolás gyermekek felruházására rendeztetett.

Közzgazdaság.

A sorsjegyek birtokosainak nem ajánlhatunk jobb sorsolási lapot, mint a „Pénzügyi Utmutatót”, Lendvay Sándornak a kitűnően szerkesztett szakközlönyét (kiadóhivatala Budapest, Andrássy ut 84), mely most adta ki a jövő évre szóló előfizetési fölhívását, még pedig igen sikerült alakban. Az előfizetési fölhívás ugyanis nem egyéb mutatóvány számmal, mely tartalmazza a lapnak összes rovatait s minden egyes rovatban mutatóványul közöl egy-egy cikket, közleményt, értesítést, sorsolási jegyzéket stb., melyek ez év folyamán a lapban megjelentek. A mutatóványok csakugyan meggyőzőnek a lap tartalmasságáról, elevenségeről és sokoldalúságáról. A „Pénzügyi Utmutatót” tudvalevőleg a belügyminiszter külön körrendeletben ajánlotta mint teljesen megbízható szakközlönyt, mely a közönségnek, üzleti érdek nélkül, gyakorlati utmutatót nyújt az értékpiacon összes viszonyai felől s mindazokon kívül a miket egy gondosan szerkesztett sorsolási lapnak tartalmazni kell. Felöleli a gazdasági és pénzügyi kérdések csaknem mindenikét oly feldolgozásban és az adatok oly gazdag tárházát nyújtja, hogy az olvasó nemcsak tájékoztatást, hanem a gazdasági viszonyai javára okulást is nyerhet e lapból. S ebben való-mint az irodalmi színvonal által (munkatársai elismeri nevű gazdasági írók) különbözik a német-magyar „Merkuroktól” és a többi sorsolási lapoktól, melyek legtöbb esetben nem egyek, mint az illető kiadónak a maguk bankárüzleti czéjaira szolgáló közlönye. Igen becses rovata e lapnak „szerkesztői izenetet”, mely hasznos utbagazításokat nyújt a közönségnek mindenféle pénzügyi természetű kérdésekben. A közhasznú lapra ismételve fölhívjuk az értékpapirokkal és főleg sorsjegyekkel bíró közönség figyelmét. Előfizetési ára egész évre csak 2 frt.

Szállításügy.

A Brassói kereskedelmi és iparegyesület következőket hozza az érdekeltek körök tudomására:

Azon árukra, melyek a fuvarozási szerződés megkötése előtt, vagy annak teljesítése után az osztrák vagy magyar vasutak által azoknak valamely állomásán vagy rakhelyén őriztetnek, ezen vasutak a fennálló törvényes határozmányok érintése nélkül s további intézkedésig szintén kiterjesztik felelősségüket olyképen, (vis major kivételével) mint fuvarozók szavatolnak.

Ezen felelősség pénzértéke azonban 50 klgr. elegysúlyért 30 ezüst forintot soha meg nem haladhat.

Azon árukra nézve, melyek különös engedélyek alapján a díjszabásban meghatározott fekbérmentes időn túl díjtalanul raktároznak, ezen különös kedvezmény tartalmára a fenti kiterjesztett felelősség nem érvényes.

Azon gyors- s teherárúkért, valamint hintók- s egyéb közúti járművekért, melyek után a fentebbi határozmányok szerint fekbér számítatik, a díjszabás-szerű fekbérek-külül még 10%-nyi pótlék szedetik be.

Kioldvasztott faggyu szabályszerűleg, kel-lően tömör tartókba, mint hordókba, vedrekbe, kádakba csomagolandó. Deczember, január és február hónapokban ezen czkk zsákokba csomagolva is felvé-tetik a szállításra.

Folyékony élesztő (sörélesztő) a májustól bezá-rólag szeptemberig terjedő hónapokban gyorsárúként való szállításra csak akkor vétetik át, ha az edények zsákokba vannak csomagolva.

T á v i r a t o k.

Budapest, decz. 17. (A „Brassó” eredeti távirata.) A kereskedelmi miniszteriumnak szombat este óta letartóztatott elnöki irodafő-nöke, Kókán János, szombat este óta fartó kihallgatása után ma végre megvallotta, hogy a kérdéses 42.000 frtot nem vesztette el, hanem elsikkasztotta és magánczéljaira fordította.

Belgrád, decz. 17. (A „Brassó” eredeti távirata.) Eddig 200 választási eredmény ismeretes. Ebből 160 radikális, 40 szabadelvű párti.

Budapest, decz. 18. (A „Brassó” eredeti távirata.) Ferencz József unitárius püspöktől magyar protestáns irodalmi társaság ügyében ma tartandó közgyűlésen levél fog felolvastatni, melyben kijelenti, hogy a társaságból kilép; mert a debreczeniek kijelentették, hogy az unitáriusokkal együtt nem lépnek be; ez azonban nem ejti kétségbe, sőt reméli, hogy hitsorsosai az ő példáját követendik.

Páris, decz. 18. (A „Brassó” eredeti távirata.) A tőzsde forgalma nem csak a Panama válságnak, hanem Box tőzsdeügynöknek befolyása alatt is állt, ki egy helyen három, másikon nyolcz millió deficitet hagyott hátra. Bukása által számos pénzintézet károsodik.

Belgrád, decz. 18. (A „Brassó” eredeti távirata.) A választások eddigi eredménye következő: 505 radikális, 84 szabadelvű, 4 haladó párti és 19 ismeretlen pártállású.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

Szterényi József

H I R D E T M É N Y E K.

Sz. 4410.—1888.

Hirdetmény.

A Moha nemes birtoko-ág tulajdonát képező 9 havi, valamint a Moha község tulajdonát képező 3 havi italmérési jog, nyílt árverésen a többet ígérőnek f. év december hó 23-án d. e. 10 órakor Moha özség házában az 1889. évi január hó 1-től ugyanazon évi december hó 31-éig tartó egy évre hasznóberbe adatik. Az árverési feltételek Moha község házában az előtt is megtekinthetők.

Kőhalom, 1888. decz. 11.

427) 1-3

A járási főszolgabíró
Balthes,

Kérelem.

Tisztelettel felkéretnek mindazok, kik egy Csorlay nevű családot vagy egyént ismernek, avagy tudomásuk van arról, hogy ily nevű család létezik vagy létezett: miszerint ezen családi név viselőjének czimét és lakhelyét egy fontos családi ügyben ezen lapok szerkesztőségéhez (akár csak levelezőlapon is) tudtul adni sziveskedjenek.

Hirdetmény.

Brassó város alispánja kir. tanácsnagys. Roll Gyula urnak folyó hó 26-iki 12.337/1898. sz. a. kelt feloldó határozata folytán Szent-Péter község tulajdonát képező korcsmárlási és italmérési rega e jog újbóli árverés útján a következő 1889. évi hasznóberbe kiadandó. Felhívának érdekelték, miszerint f. hó 22-ik d. e. 10 órakor Szent-Péter község irodájában tartandó árverés kezdetéig szabály szerűen felszerelt, a 3000 forinttal megállapított kikiáltási ár 10%-át tartalmazó bánatpénzzel ellátott zárt ajánlatokat alólirhoz annál is inkább beadni el ne mulasszák, mivel későbbben beérkező ajánlatok nem fognak tekintetbe vétetni. A bővebb feltételek Szent-Péter község irodájában betekintheők.

Földvár, 1888. decz. hó 17-ik.

Pildner Ferencz,
főszolgabíró.

Szám 2947.—1888. tkkvi

Árverési hirdetményi kivonat.

A közhalmi kir. járásbírósa m. n. telekkönyvi hatóság közl. rre teszi, hogy

a Segesvári ipar takarékos és előlegezési egyesület végrehajtónak réteni Dobrea Nikulae végrehajtást szenvedő elleni 80 frt tökékövetelés és járuléka irántivégrehajtási ügyében a közhalmi kir. járásbíró-ág területén levő a réteni határon fekvő réteni 365. számú telekkönyvben az A + 152 $\frac{1}{2}$, 154, 1086, 1087, 1688 $\frac{1}{2}$, 1772 $\frac{1}{2}$, 1834, 1836, 1838, 2010, 2011, 2131 $\frac{1}{2}$, 2241, 2506, 2508, 2510, 2804, 2805, 4081, 4083, 4855, 5314, 5315, 5318, 5448, 5449, 5800, 6067. helyrajzi számú és Dobrea Nikulae tulajdonát képező ingatlanokra az árverést 446 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1888. évi január hó 15-ik napján délelőtti 10 órakor Réten község házában megartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvényezikk 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszeri rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értekpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. törv.-ezikk 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kőhalom, 1888. október 30-án.

A kir. járásbírósa telekkönyvi hatósága:
(419) 1 1 Vég Albert, kir. j. bíró.

Egy jó könyv.

„... A küldött könyv útmutatásai ugyan rövidke és vélesek, de mintha csak a gyakorlati használatra termettek volna; nekem és családomnak a legkülönbözőbb betegségi esetekben igen kiváló szolgálatokat tettek. Így és hasonlóképpen hangoznak a köszönniratok, melyeket Richter kiadó-intézete „A Betegbarát” című, rajzokkal ellátott könyv elküldéseért majdnem naponként kap. Mint az ahoz nyomtatott s a szerencsésen meggyógyítottaktól származó értesítések tanúsítják, az abban foglalt tanácsok követése által még oly beteg is gyógyulást nyertek, a kik már minden reményt feladtak. E könyv, melyben hosszú évek tapasztalatainak eredményei vannak letve, megérdemli a legkomolyabb figyelembevételt minden beteg részéről, bármi bajban is szenvedjen. Kie becses könyvet megszerezni óhajtja, az írja egyszerűen egy levelező lapra magyar nyelven „Egy betegbarátot” és pontos címét s címezzze a levelező lapot Richter kiadó-intézetébe Lipcsében. A megküldés ingyen történik.

DRESSNANDT J. EDE
órás és optikus
(2) 17-
városi óra-gondozó,
Brassóban, klastrom-utca 2. szám a. átt
(a rom. kath. templom közelében)

Ajánlja jól berendezett rakárát, úgy mint: arany és ezüst svájci zseborát, inga-, keret-, schwarzwaldi mindenemű óráit, továbbá óraláncait, zeneműveket és nagy választékban álló optikai tárgyakat a legolcsóbb árakban.

Minden javítások és megrendelések lelkismeretes jóállás mellett pontosan és gyorsan eszközöltetnek.

Olyan tárgyak, melyek a megrendelőnek kedvére nincsen, veszteség nélkül készséggel visszavétetik.

Minden e szakba tartozó vétel vagy csere a legeönnyesebben teljesítetik.

Gondozza a városi plébánia-templom óráját.

AZ „ALBINA”

takarék- és hitelintézet brassói fióktelepe

elválal takarékbetéteket a felmondási határidő szerint 5, 4 s 3 $\frac{1}{2}$ százalékkal, melyek után maga fizeti a 10% jövedelem-adót.

Vásárol és elad „Albina”-zálogleveleket a napi árfolyam mellett, melyeket legmelegebben ajánl a t. közönségnek, mint a legjobb és legbiztosabb befektetési papírt.

Leszámitol váltókat — legkevesebb két aláírással — azok természete szerint 6 $\frac{1}{2}$ és 8% kamatláb mellett.

Leszámitol váltókat csak egy aláírással is 7%-kal, ha azok jelzálogilag biztosítvák.

Engedélyez nyílt hiteleket 6 $\frac{1}{2}$ % mellett.

Ad kölcsönöket biztos értékű árakra, melyeknek értéke nem könnyen változó, a kölcsönösszeg szerint 6 $\frac{1}{2}$ —8% mellett.

Előlegez értékpapírokra, melyek a budapesti, bécsi s bukaresti tőzsdén játszanak, 6 $\frac{1}{2}$ % mellett, árfolyambeli értékeik 85%-áig.

Vásárol és elad ércpénzeket a napi árfolyam szerint.

Elválal megbízásokat mindennemű értékpapírok vásárlásának eladására a legelőnyösebb feltételek mellett.

Bérbe ad a brassói pályaudvar közvetlen közelében lévő s azzal az „Albina” tulajdonát képező külön vasuti vágány-nal összekötött telkeken akár szabad rakhelyeket, — akár egész raktárokat, akár pedig azoknak csak egyes részeit; valamint letétbe felvesz raktáraiba olesó fekbér mellett kisebb árumennyiségeket is.

Bővebb felvilágosításokat készséggel nyújt ugy a brassói fióktintézet pénztára, valamint az intézetnek Brassón kívül lévő bizalmi férfai.

HIVATALOS ÓRÁK

délelőtti 8 órától délutáni 2 óráig.

A fióktintézet helyisége:

Brassó, főter 90. sz. a., az I. emeleten.

Folyékony

Arany-

és

Ezüst-

tinktura,

azonnali aranyozá-ához, ezüstözéséhez s kijavítá-ához mindennemű tárgyaknak, mint: keretek, fa, ér z, porcelán, üveg, via-z, bőr, gipsz, akok, kosarak, borsos, püsch, seym, stb műeszi és díszítési célokra. Különösen alkalmaz minden egyházi eszköz felújításához. Az alkalmi zás mind nekinek a hozzádott esetben nagyon egyszerű hidegen történik. Fényben, tisztaságban, tartósság- s olesóságban fölülmulhatlan.

Ára egy üvegnek esetleg s használati utasítással 1 frt, — 6 üvegnek 5 frt, — 12 üvegnek 9 frt. o. é. — zeteküldés csak utánvétellel.

Rendelések czimzendők:

An das Depot chemischer Produkte,

Brünn, Krautmarkt Nr. 26.

32212 26

TÜDŐ-BÁJOK!!

(390) 3—5

Lég-exhaláció

gyógyít

tuberkulizist (tűdővést, sorvadást),

Rectal-Injection

gyógyít

asthma-t, idült brouchial-katarrhust.

A hihetetlen, az orvosoknak elérhetetlennek látszó ideálja, hogy tűdőbajt gyógyítani lehessen, teljesen el van érve. Világhírű tanárok és orvosok elismerései, gyógyultak száz meg száz levelei, melyek autentikus másolatai kívánatra megdönthetetlen meggyőződés céljából bérmentesen megküldetnek, — orvosai szaklapok kedvező tudósításai, a legnagyobb korbázak használata a legfényesebben bizonyítják a „Rectal-Injection”-val való exhalatio gyógymódnak meglepő, soha nem emelt sikerét.

Statz osztálya: „Láz, éjjeli izzadás, köhögés, váladék elmaradnak, nagyszerű étvágy áll be súlygyarapodás 5 kgr.-ig.” Dr. M. Langbein: „Harminez, magas fokú tuberkulózus beteg mind felgyógyult.” — Hasonló jelentenek a betegek is.

— A kúra nem terhes, nem zavaró és biztosít utóbajok ellen. —

A es. kir. szab. „lég-exhaláció-készülék” (Rectal-Injection) teljes felszereléssel, magánhasználatra 8 frt. készpénz beküldéssel vagy utánvétellel; légszizmérővel 10 frt. — Szétküld:

Dr. Altmann Károly, Bécs VII. Mariahilferstrasse 80.